

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου "Κύρωση της Σύμβασης "περί καθορισμού του Κράτους, που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως παροχής ασύλου, η οποία υποβάλλεται σε ένα από τα Κράτη Μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων"

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

1. Σύμφωνα με το άρθρο 8Α της Συνθήκης ΕΟΚ, όπως αυτή συμπληρώθηκε από την ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, μέχρι 31-12-1992 προβλέπεται η εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς, ήτοι η δημιουργία ενός ενιαίου Ευρωπαϊκού χώρου εντός του οποίου θα εξασφαλιστεί μεταξύ άλλων και η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων.

2. Η κατά τα ανωτέρω κατάργηση των ενδοκοινοτικών συνόρων, δημιούργησε την ανάγκη ληψής κατάλληλων μέτρων προστασίας του κοινοτικού χώρου από καταχρηστικές περιπτώσεις μετανάστευσης και αντιμετώπισης των καταχρηστικών αιτήσεων ασύλου.

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Στρασβούργου της 8ης και 9ης Δεκεμβρίου 1989, έχοντας υπόψη τα παραπάνω, καθόρισε σαν έναν από τους στόχους του την εναρμόνιση των εθνικών πολιτικών επί της παροχής ασύλου, το δε Συμβούλιο των αρμόδιων για θέματα Μετανάστευσης Υπουργών, στα πλαίσια του στόχου αυτού, αποφάσισε σαν πρώτο βήμα την υπογραφή μιας Σύμβασης που να καθορίζει το Κράτος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση μιας αιτήσεως παροχής ασύλου, που υποβάλλεται σε ένα από τα Κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

4. Η συζήτηση για τη σύμβαση αυτήν παρουσίαζε σημαντικές δυσκολίες, γιατί ευθύς εξαρχής έγινε σαφές ότι στις διατάξεις της έπρεπε να ληφθεί υπόψη και η ανθρωπιστική πλευρά του θέματος, η ευαισθησία των περισσότερων κοινοτικών χωρών και η ανομοιομορφία μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών και πρακτικών των Κρατών μελών.

5. Το τελικώς διαμορφωθέν κείμενο της παρούσας Σύμβασης, έχει ως σκοπό την υλοποίηση του στόχου της εσωτερικής αγοράς και την αποφυγή της παρατεταμένης αβεβαιότητας του αιτούντος άσυλο, ως προς την τύχη της αιτήσεως του, ή την παραπομπή του από το ένα Κράτος στο άλλο, χωρίς κανένα να αναγνωρίζει ότι είναι αρμόδιο για την εξέταση του αιτήματος του.

6. Ειδικότερα με τις διατάξεις της ανωτέρω σύμβασης καθορίζονται:

Με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 3 καθορίζεται η έννοια ορισμένων όρων του κειμένου και ο τρόπος καθορισμού του υπεύθυνου Κράτους για την εξέταση μιας αιτήσεως ασύλου.

Με τις διατάξεις των άρθρων 4 έως 7 καθορίζονται τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία καθίσταται υπεύθυνο ένα Κράτος για την εξέταση αίτησης ασύλου.

Τα κριτήρια αυτά, που παρατίθενται κατά σειρά προτεραιότητας, είναι το της προηγούμενης αναγνώρισης της ιδιότητας του πρόσφυγα σε πρόσωπο της οικογένειας του αιτούντος, της άδειας παραμονής και θέωσης διέλευσης και της παράνομης εισόδου στην Κοινότητα.

Δικαιολογητική βάση της προαναφερόμενης ιεράρχησης των κριτηρίων αποτέλεσε το ποιο Κράτος και με ποιο τρόπο, συνήργησε περισσότερο στην είσοδο ενός αλλοδαπού στην Κοινότητα.

Το άρθρο 8 προβλέπει το επικουρικό κριτήριο ευθύνης, σύμφωνα με το οποίο αν το υπεύθυνο Κράτος δεν μπορεί να καθορισθεί βάσει των άλλων κριτηρίων, η ευθύνη θα βαρύνει το πρώτο Κράτος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση.

Με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρέχεται η δυνατότητα σε ένα Κράτος, έστω και αν δεν είναι υπεύθυνο, να εξετάζει

για λόγους ανθρωπιστικούς μια αίτηση ασύλου, αν του το ζητήσει άλλο Κράτος μέλος και υπό τον όρο ότι το επιθυμεί και ο αιτών.

Στα άρθρα 10 έως 13 καθορίζονται οι υποχρεώσεις του καθορισθέντος πλέον, βάσει των παραπάνω κριτηρίων, Κράτους, που αφορούν την ανάληψη του αλλοδαπού και την εξέταση της αίτησης του.

Στα άρθρα 14 και 15 προβλέπεται η μεταξύ των Κρατών μελών ανταλλαγή πληροφοριών, τόσο για τις νέες τάσεις, αναφορικά με τις αιτήσεις παροχής ασύλου καθ' την κατάσταση στις χώρες καταγωγής ή προέλευσής τους, όσο και για τα στοιχεία που θεωρούνται αναγκαία προς καθορισμό του υπεύθυνου Κράτους και την εξέταση της αιτήσεως παροχής ασύλου.

Με τα άρθρα 16-17 καθορίζεται η διαδικασία αναστολής της Σύμβασης, καθώς και η προσωρινή αναστολή των διατάξεων της από ορισμένο Κράτος, το οποίο συναντά μείζονες δυσκολίες λόγω σημαντικής μεταβολής των συνθηκών που ισχυαν κατά την υπογραφή της.

Συνεπώς δίδεται η δυνατότητα στη χώρα μας να ζητήσει την προσωρινή αναστολή της σύμβασης εφ' όσον η εφαρμογή της λειτουργεί κατάφωρα σε βάρος της.

Το άρθρο 18 προβλέπει τη σύσταση ειδικής επιτροπής αποτελούμενης από έναν αντιπρόσωπο της κυβέρνησης κάθε Κράτους μέλους, η οποία, μετά από αίτηση ενός ή περισσότερων Κρατών, επλαμβάνεται οποιουδήποτε θέματος γενικού χαρακτήρα, σχετικού με την εφαρμογή και την ερμηνεία της σύμβασης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 19 θεσπίζονται ορισμένες εξαιρέσεις εφαρμογής της σύμβασης, οι οποίες αφορούν κυρίως τα μη Ευρωπαϊκά εδάφη των Κρατών μελών.

Με το άρθρο 20 ορίζεται ότι δεν είναι δυνατή η διατύπωση επιφύλαξης για την σύμβαση.

Με το άρθρο 21 παρέχεται η δυνατότητα προσχώρησης στη Σύμβαση αυτή σε κάθε Κράτος που γίνεται μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Με το άρθρο 22 ορίζεται ότι τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης της Σύμβασης, πρέπει να κατατεθούν στην Κυβέρνηση της Ιρλανδίας. Επίσης καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος της Σύμβασης.

Αθήνα 30 Απριλίου 1991

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Αντώνης Σαμαράς

Ιωάννης Βασιλειάδης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κύρωση Σύμβασης "περί καθορισμού του Κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως παροχής ασύλου, η οποία υποβάλλεται σ' ένα από τα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων"

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος η Σύμβαση "περί καθορισμού του Κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως παροχής ασύλου, η οποία υποβάλλεται σ' ένα από τα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων", η οποία υπογράφηκε στο Δουβλίνο στις 15 Ιουνίου 1990 και της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής: